

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

Viite: STM037:00/2017

Tehyn lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä

Tehy pitää perusteltuina säätää asetuksella valtakunnallisesta ja alueellisesta sairaaloiden työnjaosta ja keskitettävistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista. Riittävän suurilla toiminnan volyymeillä voidaan varmistaa tarvittava ammatillinen osaaminen ja palvelujen laatu sekä potilasturvallisuus. Tämä edellyttää, että toiminnalle on riittävät resurssit.

Asetuksen tavoite, löytää keinoja hoidon laadun parantamiseksi ja potilasturvallisuuden lisäämiseksi, on hyvä ja kannatettava. Luonnoksessa esitetty asetuksen soveltamisala ja yleiset periaatteet valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävistä tutkimuksista, toimenpiteistä ja hoidoista, ovat perusteltuja. Asetus korvaa nykyisen erityistason sairaanhoidosta ja keskittämisestä (336/2011) annetun asetuksen.

Määrälliset kriteerit

Tehy ei ota kantaa asetuksessa esitettyihin leikkaustoiminnan määrällisiin kriteereihin. Sairaalakohtaisten määrällisten kriteereiden asettaminen tulee kuitenkin muuttamaan sekä niiden sairaaloiden toimintaa, joihin toiminta keskittyy että niiden sairaaloiden toimintaa, joissa toiminta loppuu. Muutokset kohdistuvat potilaan hoitoprosessiin sekä henkilöstön osaamiseen ja työtehtäviin.

Toimenpiteiden keskittäminen edellyttää riittävää resursointia sekä potilaan koko hoitoprosessin hyvää ja saumatonta yhteistoimintaa eri toimijoiden välillä esimerkiksi esim. ennen syöpähoitojen aloittamista tai tekonivelkirurgiaa suun infektiotokukset tulee olla saneerattu ja potilaille tehtynä hammaslääkärin suun hoidon hoitosuunnitelma. Myös mm. tekonivelkirurgian ja aivoverenkiertohäiriöiden diagnostiikan, hoidon ja alkuvaiheen keskittäminen edellyttävät riittävää monialaista erityisosaamista ja kuntoutuskapasiteettia. Nykyisin vain 15 % avoterveydenhuollon potilaista saa kuntoutusta - yli 65-vuotiaista vielä harvempi.

Tehy pitää tärkeänä, että ne palvelut, jotka ovat mahdollisia, tuotetaan lähipalveluina. Pienempien sairaaloiden roolia tulisi varmistaa alueellisella suunnitellulla yliopistosairaaloiden kanssa; esim. profiloimalla myös perustason erikoissairaanhoidon alueellista työnjakoa ja keskittämällä monialaista erityisosaamista alueellisesti.

Vaikutus henkilöstön asemaan ja koulutukseen

Keskittäminen tulee vaikuttamaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden työtehtäviin, urakehitykseen ja mahdollisesti alalla pysymiseen. Siksi pidämme tärkeänä, että henkilöstöllä on mahdollisuus jatko-, täydennys - ja lisäkoulutukseen. Muutostilanteissa henkilöstön asema on turvattava.

Henkilöstön tulee olla mukana suunnittelemassa sitä, miten moniammatilliset tiimit kehittävät potilaiden tutkimusmenetelmiä, hoitoa ja kuntoutusta tai ottavat käyttöön uusia menetelmiä keskitetyissä palveluissa. Lisäksi henkilöstön on oltava kiinteästi mukana suunnittelemassa, miten heidän osaamisensa voisi tuottaa väestölle uudenlaisia lähipalveluita monialaisissa ja -ammattillisissa tiimeissä potilaiden jatkohoidossa, kuntoutuksessa sekä neuvola- ja poliklinikkatoiminnoissa.

Muita huomioita

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2018. Asetuksen 8 §:n 3 momenttia olisi sovellettava jo 31.10.2017 ja 7 §:ä 1.7.2018 alkaen. Pidämme aikataulua tiukkana vaadittavien muutosten läpiviemiseksi.

Tehyn lausunnossa on otettu huomioon Tehyn yhteistyöjäsenjärjestöjen näkemykset.

Helsingissä 16.6.2017

TEHY RY

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
rauno.vesivalo@tehy.fi

Kirsi Sillanpää
Johtaja
kirsi.sillanpaa@tehy.fi

Lisätietoja:

Kirsi Markkanen
Kehittämispäällikkö
kirsi.markkanen@tehy.fi
0405337086